

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtnih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. 2.60 „ „ „ 4. — za pol leta . f. 5. — „ „ „ 8. — za vsa leta . f. 10. — „ „ „ 16. — Na naročbe rez priložene naročnine se ne jemlje oziro.
 Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za paslove z debelimi črkami se plačuje 30% več. Obege ravnadnih vrstic. mači oglasi itd. se računajo po posebnem.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Velika noč.

Pomlad v naravi — pomlad v naših srcih. Narava se je jela vsbujati iz zimskega spanja. In kakor so jele siliti cvetke in bilke iz matere zemlje, obudivše se iz mrtvila, tako klije danes v naših srcih, tako se dviga iz naših prsi proti nebu zahvalna pesem Očetu, kraljujočemu gori nad oblaki, da je poslal svojega Božjega sina doli na zemljo, da odreši trpeči človeški rod iz spon duševne sužnosti.

Ljudstvo boče jutri trumoma vrelo v božje hrame, da zahvali večnousmiljenega Boga na neskončni milosti. O dá: zgodovina odrešenja človeštva je visoka posem neskončnega usmiljenja in dobrote Božje. In zato se veselimo danes, zato utripajo naša srca v rajski radosti, ker nam uprav ti sveti velikonočni prazniki posebno kličejo v spomin sveto rosnico o neskončnem usmiljenju in dobroti Božji. Jedina misel na Božje usmiljenje, misel na Božjo dobroto, misel na Božjo pravico more krepiti in buditi slovenski rod — ta rod trpinov — da vstaja v svoji trdni veri ter da ne obnemore pod težko in neizprosno pestjo človeških krivic.

Bog vsega mogočnega, ki se je usmilil vesoljnega človeškega rodu, usmilil se tudi pobožnega in pohlevnega naroda slovenskega, da mu zasijejo milejši dnevi — dnevi sreče in zadovoljnosti. V tej blažili veri nas utrjujejo spomini, vzbujajoči se v naših dušah ob teh krasnih velikonočnih praznikih, nadahnenih z najdivnejšo poezijo.

Kakor je sin Božji ležal v grobu, tako so spali naši predniki v grobu narodne nezavezi; kakor so sovražili Njega hinavci, fariseji, krivdniki in nasilniki, tako mrse tudi rod naš mnogobrojni nasprotniki evangelijske resnice in pravice, kateri je oznanjeval Božji Sin.

Ali ni tu nekaka analogija mej trpljenjem našega Odršenika in trpljenjem našega rodu? Po božjih hramih prepeva se nočoj: Resurrexit sicut dixit — vstal je sopes iz groba Kristusa, naš Odršenik, v katerega so ga položili krivdniki; strl je okove, v katere so ga uklenili nasilniki; istotako ustane skoro — to vero črpamo iz blagih čustev, v katerih se topi danes vse naše bitstvo — tudi rod slovenski, iz groba narodnega mrtvila, katerega so mu iskopali oni, ki ne ljubijo pravice in resnice, reši se iz okov, skovanih mu od nasprotnikov, sovražnih ljudi in svobodni.

To je naša trdna, blažila vera, katere se posebno intenzivno zavedamo danes, ko

obhajamo praznik odrešenja vsega človeštva po Božjem Sinu, praznik neskončnega usmiljenja božjega.

Sursum corda — srca kvišku rojaki! Zaupajmo v onega pravičnega in neskončno usmiljenega Boga, kateri je poslal na zemljo svojega Sina, da se svojo nebeško krvjo odreši človeški rod.

Nekaj o načrtu šolske postave za Trst in okolico.

Ni je šolske postave v vsej Avstriji, katera bi zagotavljala okrajnemu šolskemu svetu toliko svobode in bi bila ob enem naperjena proti slovenski narodnosti, kakor je načrt, o katerem hočemo ziniti nekoliko besed.

Med tem ko so druge deželne šolske postave več ali manj sestavljene po enem kopitu, dasi niso posebno ugodne narodnemu razvoju slovenske mladine z ozirom na obstoječi vladni sistem, vendar odgovarjajo vsaj po obliki ustavnim zakonom.

Ali načrt nove tržaške šolske postave je naravnost v protislovju z določbami ustavnih zakonov.

Glavne njegove točke izkoveane so po onih umetnih navodilih, katerih se drži Tržaški mestni svet, ko nam ustanovlja in izdružuje slovenske šole v okolici, gotovo ne za to, da bi se naša mladina vzgojevala v svojem materinem jeziku in napredovala v narodnem razvoju, tem več v svrhu, da bi naše slovenske šole po imenu, služile v resnici nekakim sredstvom poitaljančevanju.

Ne pospeševati narodno omiko, tim več zategniti kolikor mogoče v daljno prihodnost narodni razvoj naše slovenske mladine, za braniti kolikor mogoče vpešni napredek narodne nabrazbe, to je glavni namen Tržaške šolske postave.

Vse določbe načrta — ki se tičejo napredka in vpešnega razvoja tukašnjih šol, morajo se tolmačiti ozirom na nazore vladajoče stranke, le na korist italijanskih šol. A kaj ostane od vse postave za naše slovenske šole?

Strogo nadzorstvo!

Mi se nečemo pečati s posamičnimi in nevažnimi določbami gorenjega načrta, ampak naša zadača bodi le ta, navesti glavne točke, in izjaviti iz njih posledice, zato da predložimo čitatelju postavo v glavnih potezah in ga seznanimo z njenimi namerami.

Trst in njegova okolica imate se smagrenenimi jerbasi na glavi, kakor v ogromnih pisanih „pecah“...

Pri Zalokarju so po maši sedeli domači okoli belo pogrnene mize, na kateri je stal „jerbasa“ z blagoslovom in radovednimi pogledi namizkeovali kračam, gojati, potvicam in kolačem ter drugim prigrizninam, ki so valed cerkvenega blagoslova stoprav dobile svojo pravo vrednost.

Mati Zalokarica je previdno razkladala vse te stvari na mizo, oziroma na široki leseni krožnik, in pri tem jej je žarek nepopisno radosti razseval blago obličje.

Stari Zalokar pak je pilil ob žagi dolgo hrenovo korenino in pri tem v jednomer pretakal solze ter si jih brišal z rokavom svoje bele srajce. Poleg njega na klopi je sedel desetletni Tinec ter z dlanima mej kolena pomenljivo zibal svoje tenko truplo...

„Oj, če je res, da se naša Marijanica prva omoži, ker je bila prva z blagoslovom iz cerkve!“ bruhne tedaj iz sebe, nevedčega kako neumnost je s tem povedal. A že mu prileti preko usten gibka korenina, katero je držal v levici stari Zalokar in dečaku se polijo po obrazu hkrati solze in kri.

„Zakaj si ga le?“ toži mati in poda,

trati kot jeden sam šolski okraj (Art. I. prvega poglavja). Tedaj ne vsak okraj zase, v katerem se nahaja samostalna šola, ima se smatrati kot šolski okraj, ampak vse mestne nemške in italijanske državne in občinske šole, javne in privatne, potem italijanske in slovenske šole v tržaški okolici zapopadene so v jedinim šolskem okraju.

Namen je jasen! Malo in neznatno številice slovenskih šol v okolici naj se zgubi v ogromnem številu nemških in italijanskih šol, od katerih mrgoli tržaško mesto. Dá: le toliko upliva naj ima neznatno številice slovenskih šol na skupnost, kolikor malo kapljice, ki kanejo v veliko morje!

Neposredno nadzorstvo in višje vodstvo vseh ljudskih šol jednega šolskega okraja pa pripadata valed §. 2 okrajnemu šolskemu svetu.

Mi pa pristavljamo k temu §.: Ker v okrajni šolski svet ne bode voljen oziroma imenovan nijeden naš zastopnik, ki bi se briga za naše slovenske šole in za njihov napredek, tedaj ostanemo kakor smo bili — namreč izpostavljeni samovoljnosti okrajnega šolskega sveta.

Morda pa pretiramo? Ne! oglejmo si nekoliko osobje okrajnega šolskega sveta in brž pojмимо, kam pos taeo molli. Evo ti ga! Art. 3. II. poglavja.

Okrajni šolski svet je tako-le sestavljen:

a). Župan kot predsednik (seveda Tržaški župan); njegovega nadomestnika voli okrajni šolski svet z absolutno večino glasov.

b). 8 (reci osem!) udov, katere voli Tržaški mestni zbor izmed svojih zastopnikov. Kdor neha biti mestnim zastopnikom, neha biti udom okrajnega šolskega sveta. Ako je mestni zbor razpuščen, ostane okrajni šolski svet v svojem delovanju, dokler ne bo zopet voljen novi mestni zbor.

c). Dve osebi, sposobni za učiteljstvo (qualificate al magistero), koji voli občni zbor učiteljev in učiteljic, stalno nastavljenih na javnih ljudskih šolah. Ta občni zbor skliče okrajni šolski svet. Volitev je tajna in se vrši z glasovnicami po absolutni večini glasov.

d). Poročevalec mestnega magistrata Tržaškega.

e). Katoliški duhovnik, kojega predstavi ali designira diocezanska oblast.

Poleg tega so izvauredni udje okrajnega šolskega sveta jeden duhovnik luteranskega veroizpovedanja, jeden pravoslavne cerkve, in zastopnik židovskega veroizpovedanja. Ti trije so poverjeniki svojih občin.

Smejo se ti trije udeležiti posvetovanj in debat, ali deliberatornega glasa nimajo,

tolmač, iz jerbasa lep piruh jokajočemu Tineku.

„Pa bo drugokrat vedel!“ meni oča in pili dalje. Potem pak je vladala ob mizi ona čarobna tišina, katere nam je že poznana menda iz klavišnih poročil o Lukuljevih pojedinah...

Kako uro pozneje bilo je na vasi vse živo. Pred pragi hiš in okoli débél dreves ležali so žarnorudeči piruhi in pred njimi stalo so tolpe kričečih paglavcev, ki so vihteč desnice pogrezali noviče v trupla kuhanih jajc. Drugod so zopet „trkljali“ in v istem trenotji, ko je Korunov Tina, najglasovitejši pretepač na daleč okrog, prirogovill skozi vas, ubil je baš Podličnikov Jurek tretje jajce Srakarjevi Lenčiki — imel je smolaka.

„Čaj, da imaš res smolaka?“ zakriči Tina in iztrga tresočemu se Jureku smoleno jajce iz roke. „Jaz ti že pokažem — nikoli več ga ne bodeš videl!“

Jurek je plakal in iztezal svoji roki ob dolgem životu Korunovem, a ta je, uteknivši plen, izginol po vasi in se ondi pridružil tolpi vaških mladeničev. Za njem pak se je raz-

če se ne tiče taci vprašanj, ki zadevajo šolske koristi njihovega veroizpovedanja.

Udje navedeni pod c) in e) ostanajo v svojem poslovanju tri leta, ako niso medtem kam drugam prestavljeni.

(Konec prih.)

Uredba zdravstvene službe po Istri.

V X. seji deželnega zbora istrskega dne 13. februarja 1894 je predložil, oziroma utemeljil posl. J. e n k o zakonski načrt, s katerim se spreminjajo nekatera določila o uredbi zdravstvene službe v pokrajini istrski. Predlog Jenkov se glasi:

Visoki deželni zbor! Določbe zakona o uredbi zdravstvene službe so nepraktične in pomanjkljive, posebno v §§ 4. in 5. gledé zastopanja občin, združenih v zdravstveno okrožje. Zdravstveni odbori so po teh določbah preveliki. Število njih članov je v primeri z drugimi sličnimi odbori (cestnimi, cerkveno-stavbenimi itd.) neprimerno visoko. Tako ima n. pr. Buzetski odbor 34 članov, Podgrajski 31 itd. Brez smisla je taka obširnost. Dovolj bi bila tretjina ali še manje. Ne samo, da je delovanje takó velikih odborov težavno, so tudi troški za združeno občino preveliki, brez kake posebne koristi. Pomanjkljivosti pa obstoje v tem, da ni določeno, kdo skliče odbor k prvi seji in za koliko časa je voljen ta odbor. Vzemši k vsemu še v obzir določbo občinskega reda, valed katere zastopa svojo občino v prvi vrsti nje župan, predlagam sledečo zakonsko osnovo:

Zakon iz dne veljaven za mejno grofijo Istro, s katerim se razveljavita §§ 4. in 5. deželnega zakona z dne 19. marca 1874 dež. zak. št. 8 gledé zastopanja občin, združenih v zdravstveno okrožje in se nadomestita z novimi določbami.

8 privolitvijo deželnega zbora Moje mejne grofije Istre ukazujem tako-le:

Člen I.

Razveljavita se §§ 4. in 5. deželnega zakona z dne 19. marca 1874 dež. zak. št. 8 gledé zastopanja občin, združenih v zdravstveno okrožje in nadomestita se s sledečim §. 4.

V zdravstveno okrožje združene občine zastopa zdravstveni odbor, obatoječ iz županov teh občin, odnosno občinskih upraviteljev in iz odposlancev, katere volijo posamezna zastopstva združenih občin za dobo petih let,

legal zanj malo časten krik: „Korun dihur! Korun dihur, ki jajce krade!“

Doli sredi vasi, v nekakem obližji Zalokarjeve hiše, postajal je cel trop golorokih vaških Adonisov in ako viri ne lažejo, ugibali so, kdo utegne biti mladi gospodar na Zalokarjevem, kajti, da se Marijanica gotovo omoži, o tem ni sedaj več dvoma: je že znala, čemu je tolikanj hitela iz cerkve domov. Da je dobro uganil, komur so je posrečilo ujeti njeno srce, tudi o tem ni bilo mej mladeniči dvoma. Toda nekaj drugega jim je belilo lase, namreč kdo izmed njih bode, ali je že, nje izvoljeni in v tem pogledu si je smel nekoliko domnevati vsakdo, — vsaj ga ni bilo v vasi, s komur bi ne bila Marijanica „posebno“ prijazna.

V tem hipu pak zares prihiti Marijanica skozi vas, namenjena je bila nekam, kar pa nikogar ni brigalo toliko, kot bi dejal — nič.

„Ho, Marijanica, ali že zopet hitiš? Danes imaš jako urne nožice!“ zveni jej na uho izmed tolpe mladeničev, ne da bi jo kdo ujel za roko in malo pridržal.

„Ali res hitim?“ meniona in njeni žarki očesi blisknoli sti preko lic dečakov in kakor kaplje na veji obviseli sti na brkah Koru-

PODLISTEK.

Trije piruhi.

Zalokarjeva Marijanica je že davno prišla na domači prag z „blagoslovom“, ko so druge vaše deklice stoprev prisopile mimo nje. Z nekim zmagoavestnim pogledom je stoječ pred hišo zrla na tovarišice, ki niso nič kaj povoljno prenašale te njene „zmage“ in ki so jej le z velicim samozatajevanjem privoščile mimogrede nekaj posiljeno prijaznih besed. Saj jim je bilo jasno, da se Marijanica, ker je prva pritekla iz cerkve z blagoslovom domov, tudi prva omoži v tekočem letu, in katero že tako pobožno dekle privošči to srečo svoji drugi?

„Nič se mi tako ne drži“ pravi mimohiteč Martinjakova Polonica, sama krasno, a bolno dekle, „čprav se prva omožiš, pa ne veš, kakega dobodeš!“

„No, tak mora biti ko piruh!“ održe se Marijanica in se jasno zasmeje.

„Ko piruh rudeč? Oj tedaj bo že pijanec!“ meni Polonica in izgine za hišo za drugimi dekleti, katere je bilo videti s pre-

računano od dneva, ko se zdravstveni odbor konstituiral.

Občinska zastopstva volijo, ako obstoje 18 ali manj odbornikov — enega odposlanca, ako obstoje 19 do 30 odbornikov — dva odposlanca, ako obstoje iz 30 odbornikov — tri odposlanca in ravno toliko namestnikov.

§. 5.

K prvi seji povabi okrajna politična oblast člane zdravstvenega odbora, da si volijo predsednika in jednega, odnosno dva podpredsednika. Do te izvolitve predseduje najstarejši član.

Ta in vsaka poznejša skupščina je sklepčna z absolutno večino.

Člen II.

Ta zakonobvelja isti dan, ko se razglasi.

Člen III.

Mojemu ministru za notranje posle naložena je izvršitev tega zakona.

V formalnem obziru predlagam, da se ta zakonska osnova izroči politično-ekonomnemu odboru v razpravo in poročanje.

Poreč, 12. februarja 1894.

Slavoj Jenko.

Politiške vesti.

Avstrijski državni zbor se snide zopet dne 2. aprila. Najprvo pride baje na vrsto splošna razprava o proračunu. Pred podrobno razpravo o proračunu pa bodo razpravljali o valutnih predlogih.

*Slovenščina pri najvišjem sodišču. "Slovenski Narod" poroča, da bo najvišje sodišče v hrvatskih pravnih, ki mu pridejo iz Dalmacije, odelj izdajalo svoje odločbe tudi v hrvatskem jeziku. Že so poklicali na Dunaj hrvatske smolnega uradnika, ki bo delal koncepte višjesodnih odločb na jezik hrvatski. To velja za sedaj za Dalmacijo. Mi pa se pridružujemo povsem umestnemu vprašanju, katero stavlja "Slov. Narod": zakaj se ni ta pametna in zakonita naredba takoj razširila tudi na hrvatske pravde, katere pridejo pred najvišje sodišče iz področja višjega sodišča — Tržaškega? In zakaj se ni še ukrenilo, da najvišje sodišče izdaje tudi na slovenske pravne stvari svoje odločbe v slovenskem jeziku? Kar je mogoče za Dalmacijo, to je mogoče tudi za slovenske pokrajine. Istemu listu javljajo novico, da bo odelj višje deželno sodišče v Trstu izdajalo v slovenskih pravnih rečeh slovenska rešila. Dotični ukaz da je predsednik izdal zadnje dni.

To bi bilo nekaj.

Ogrska v deliriju. Kakor javljajo iz Budimpešte, ponavljalo se je večerj demonstracije pred poslopjem "Zaveze častnikov" in pred operno zgradbo. Častniki so bili baš zbrani v seji, da se posvetujejo o časteh, katere naj bi se priredile Košutovemu spomenu. Redarji so hoteli razgnati množico, toda ljudstvo metalo je kamenje nanje. Na to so potegnili stražarji sablje in udrihali po množici. Več ljudi je ranjenih, lepo število demonstrantov pa so zaprli. V raznih drugih

novih. Temu je zaigralo srce in krepka njegova pest atinila je v žepu krčevito Jurekovo jajce, jej, da ni bilo smoleno!

"Pa ste tudi dečki to," nadaljuje Marjanica, kateri se hkrati ni nikamor več mudilo, "kje imate piruhe, ko je danes Velika noč?"

"To vemo, da se v tem letu omožiš, Marjanica", povzame Podbrežnikov Lipe besedo in zarudi mimo dolgih svojih ušes, "sicer bi ne bila v jutro prva iz cerkve, a to ti boji rečeno, z nami se ne šali in piruhe zahtevaj od tistega, komur si dala svoje srce!"

"Ha, ha, ha!" zasmeje se deklica, "ti si že pravi Lipe, no! Komu pa sem dala svoje srce? Ljubim vas vse, a posebno bom ljubila onega, ki mi ga odmeni Bog. Hotela sem le vedeti, koga mi nakloni božja previdnost, zato sem hitela prva na prag domače hiše z blagoslovom na svoji glavi. A vkljub temu že sem zahtevali od svojih tovarišev velikonočni dar...?" Rekši to sprostre predpasnik in hkrati nahajajo se v njem trije ručički, da jih je bilo lepo videti na snegobelem predpasniku.

"Trije, samo trije!" meni Marjanica in premore za jeden hip, a potem velepomembno

krajnj mesta kričali so dijaki na vlado in na policijo. Pred opernim gledališčem kričalo je ljudstvo, da se razobesi črna zastava in ko so je res razobesili, kričali so demonstracije "sloven". Toda veselje trajalo je le nekoliko ur, kajti ministeraki predsednik bar. Wekerle je ukazal, da se odstrani zastava na operi, kajti on je dovolil, da se razobesijo žalne zastave le na narodnih poslopjih, v tem ko je operna bila sesidana s denarjem, ki ga je podaril kralj v ta namen. — Mestni višji glavar izdal je strogo naredbo, s katero prepoveduje vsekakoršno zbiranje ljudstva, grezeč s kaznijo in da mora občinstvo brezpogojno ubogati naredbam policije. Popoldne hodile so po mestu močne vojaške obhodne čete. Zvečer ponavljale so se demonstracije. Na raznih poslopjih, kjer ni bilo razobesenih žalostinskih zastav, pobili so demonstrantje okna. Prava bitka pa je nastala med demonstranti in konjisti, ko so odstranili črno zastavo raz opero. Vojaki vrgli so se večkrat na razgrajalce, kateri pa so jih pozdravili s kamenjem. Ranjenih bilo je mnogo demonstrantov, a tudi marsikateremu vojaku priletel je kamen v glavo. Sedaj so zaprli vojaški glavne ulice. Poznejša poročila javljajo, da je bilo o zvečernih demonstracijah ranjenih 40 oseb, zaprli so jih pa 36. — Trdijo, da so zasadi tudi nekega državnega poslanca baš v trenutku, ko je vrgel kamen na vojaške. Zaprli so tudi njega. "Budap. Corresp." javlja, da je sklenila vlada, da ne razobesi žalostinskih zastav na nobenem državnem poslopiju. Od jutri naprej pričnejo zopet gledališke predstave, katere prenehajo le oni dan, ko pripeljejo Košutovo truplo v Budimpešto in pa na dan pogreba. — Večraj je o demonstracijah neka tatvinska družba popolnoma oropala tri prodajalnice.

V Belemgradu so zaprli radikalnega vođjo Ranko Tajčiča, pod pretvezo, da je hujškal kmoto, da se s orožjem v roki upro proti vladi in dinastiji. Radikalci smatrajo ta čin vlade kot znamenje, da treba postopati odločno. Kraljica Natalija je pisala neki svoji prijateljici v Belemgradu, da nikakor ne mli priti sedaj v Beligrad. Kralj Aleksander pa želi, da ga obišče njegova mati.

Koburžan priznan? Pariški "Figaro" javlja, da je zvedel iz zanesljivega vira, da pričnejo v Opatiji razprave zaradi priznanja Koburžana vladajočim knezom Bolgarske.

Vojna izjemna sodišča v Italiji. Večraj obsodili so v Lunigiani več anarhistov zaradi udeležitve ustaje v Foci. 7 bilo je obsojenih na zapor od 10—12 let, 4 od 1 do 5 let. Oproščen ni bil nihče.

Turška in Črnogora. Kakor javljajo iz Četini, predložila je turška vlada Črnogoraki, da se sestavi mešana komisija, katere naj bi preiskovala vzrok praski med Črnogorci in Albanci, ki je bila te dni ob meji.

Konec ustaje v Braziliji. Predsednik braziljske republike oglašil je v listu "New York Herald", da je ustaja končana in da vladini vojaški v kratkem zasledijo utrdbe upornikov.

dvigne svoj prstek in pravi: "Izmej treh darovalcev bode jeden moj in ta bo oni, ki mi pride slučajno v roko — Lipe zatisni mi oči, vsaj ti nisi moj darovalec, da volim ženina!"

Nastane tišina in v tem pridružilo se je že tudi mnogo drugih vaščanov, ki so strmo gledali na čudopolni, do tedaj tudi čisto ne- navadni dogodek.

"Jeden, dva, tri!" vikno Marjanica in vzame jedno izmej treh piruhov ter ga dvigne visoko, "da bo moj, čegav je?"

Toda v tem hipu nastane silna zmešnjava, — pirhi so bili si popolnoma slični — jedno jajce kakor drugo, tisto, katero je volila njena roka, jednako ostalim v predpasniku.

"Tako je, glejte, kakor jajce jajcu, tako podoben je mož možaku: lepa lupina, a jedno — kako? In menite, da bi mogla ljubiti koga bolje, nego druge? Ne maram se močiti in to tako gotovo ne, kakor gotov naj se razdobi ta piruh na tleh!"

Pri tem izpusti piruh k tlom — toda čudo, piruh se ni razdrobil — in komu je podala Marjanica svojo roko, s kom je prvo nedeljo po Veliki noči prva plesala, — o tem viri trdovratno molče, kajti vest o tem si je pridržal Podličnikov Jurek, ki je v is-

Različne vesti.

Prihodnja številka "Edinosti" izide zaradi velikonočnih praznikov še-le v torek, 27. marca, v večernem izdanju.

Nj. Vel. cesar pride v Opatijo menda v ponedeljek ali v torek obiskat nemškega cesarja. Nj. Vel. mudilo se bode v Opatiji le nekoliko ur, in to zaradi tega, ker prvič ni v Opatiji dostojnega atnovanja in drugič, ker ne mara motiti nemške cesarske obitelji, ki je prišla v Opatijo baš zaradi tega, da živi mir. — Tujec je v Opatiji ogromno število. — Ravno kar čujemo, da dospe cesar Fran Josip prihodnjo sredo v Opatijo.

Vstajenje obhajalo se je po mestu deloma danes popoldne, deloma se bode jutri zjutraj. Pri sv. Antonu novem in v katedrali obhajalo se je popoldne, drugod pa se bode jutri za rano. Pod noč je Vstajenje v Rojano in v Škedenju, kjer se priredi navadna razsvetljava hiš.

Imenovanja. Finančni konceptist Josip Abbredis imenovan je finančnim komisarjem v IX. pl. razreda; konceptni vezbenik Gvido pl. Fischer pa fin. konceptistom v X. plačnem razredu.

Chlumetzkega rojstni dan. Večraj dopolnil je baron Chlumetzki, predsednik državnega zbora, svoje 60. leto. Ministeraki predsednik knez Windischgrätz čestital mu je brzojavno v Mali Lošinj, kjer biva sedaj Chlumetzki. Grof Kuenburg izročil mu je čestitno listino, katero so bili podpisali vsi članovi združene leveice, tudi ministra Plener in Wurmband.

Vabilo na shod volilcev v Idriji dne 26. marca 1894. ob 4. uri popoldne v prostorih gosp. Didiča, kjer bode poročal o državno-zborskem delovanju.

Dr. Ferjančič, državni poslanec.

Kako je to? Štirinajst dni je že, odkar sta razglasila "L'Indipendente" in "Piccolo", kako je odločilo ministerstvo na utok inžin. Živica: da mora namreč magistrat slovenski odgovoriti na slovensko vlogo. — Toda čudno je, da je imevovani gospod minoli četrtek zopet prejel od magistrata italijanske dekret, v katerem se niti ne omenja določba ministerstva. Kakor čujemo, uroži inženir Živic zopet pritožbo, da se stvar razjasni.

Naša porotna sodišča. Kakor smo že poročali se je goriški poslanec dr. Gregorčič v proračunskem odseku pritoževal mej ostalim tudi radi sestave porotnih sodišč na Primorskem. V tem pogledu je dr. Gregorčiču pritrjeval celó nemški poslanec dr. Mengor, ki je izrekel, da treba dotično postavo iz leta 1873. takó premeniti, da se bodo mogle vršiti obravnave pred porotniki brez pomoči tolmačev. Konservativni minister ni kazal toliko poguma, da bi mislil na premembo postav, ako ta ne ustreza petrobam in pravičnim zahtevam avstrijskih narodov. Liberalni levičar je pa spoznal kot potrebno, da se v ustavni državi sodi državljani pred sodniki, ki so večti njegovemu jeziku, in izrekel, da treba celó postavo premeniti, ako ne zagotavlja državljanom te pravice po svojem sedanjem besedilu.

tem hipu, ko je palo jajce na tla, pritekel in izpoznavši svoj piruh na beli lisi, istega pobral in zbežal.

Pa to se ni zgodilo letos, marveč pred kakimi osmimi ali desetimi leti. Od onega časa gospodari na Zaločarjevem Korunov Tina in govore, da se čuti popolnoma srednega se svojo Marjanico, katere srce si je pridobil in rokó in z rokó celo Zaločarjevo posestvo po Jurekovem smoláku. Govore tudi da se ne preteja več z drugimi mladeniči po vasi ter da je jako skrben posestnik. Napravil si je krčmo in le ob nedeljah popoldne ali proti noči čuti je razločno njegov glas izmej pivcev srede. Tu in tam se tudi prikaže na pragu, dvigajoč v vsaki roki po jednega capljajočega pivca, ki mu je ostal na dolgu, ali da se je vedel nekamo preveč po hribovski. Za take vaščane je Tina pravi "Prokustos" in pravijo, da je marsikoga že odvadil pijančevati, za kar mu bode tu javna zahvala, samo, da bi se tu in tam ne "spozabil", kar mu čisto donaša po kake dni zapore — ljudje vender-le niso piruhi!

Mi ne poznamo nobenega pravega vzroka, zakaj ne bi se mogla porotna sodišča urediti takó, da bodo slovenske obtožence sodili slovenskega jezika zmožni porotniki, saj nas je v Trstu in po okolici — kakor pravi zadnje ljudsko stetje — kakih 40000, in moj temi obilica posestnikov, trgovcev, obrtnikov in druge inteligencije. Ni se torej bati, da ne bi dobili sposobnih porotnikov.

Obilicov-nje božjih grobov po mestu in okolici v četrtek in petek bilo je kakor druga leta tudi letos živahno. Vse tržaške cerkve so bile te dni polne vernikov, a tudi raznih sijál moškega in ženskega spola, ki se le pomenkujejo, ozirajo in šepetajo po božjih hramih. Posebno v četrtek in petek pozno v noč bile so cerkve skoraj natlačene z ljudstvom. Po dnevu pa si videl cele družbe slovenskih okoličanov in okoličank hoditi od cerkve do cerkve in pobožno pomoliti pred božjim grobom. Tudi "Piccolo" reporter je nekoliko poromal ter opazil, da "božji grobi letos ne nudé nič novega, narejeni so sicer bogato a otroško in v barbarškem slogu, ki nima nič umetniškega na sebi, temveč vzbujajo človeku nekaj zasmeh". Tako zna kvasiti židovski list o katoliških stvarih, koje brez dvojbe v njem vzbujajo smeh, dočim vzbujajo katoliški obredi v pravoverniku van drugačna čutila.

Zavrnilitev. Tukajšnja časopisa "L'Indipendente" in "Piccolo" me napadasta hudo, in na tak način, da prav za prav ne bi bilo vredno jima odgovarjati, kajti v resnici smešita sama sebe. Ker se pa v obče govori, da dobivata podporo od strani občine, bodi mi vendar dovoljeno jima povedati, da ne oplášita ni mene ni drugih Slovencev, da ne bi zahtevali svojih pravic; nasprotno: upravljuna jeza nas uči, kako nam je postopati in nam pravi, da smo na pravi poti. Pa, kakor mi poročajo drugi (jaz sam ne čitam teh listov) so njuni napadi še bolj obrnjeni proti ministerstvu, nego proti meni, ker je isto pripoznalo, da je v Trstu tudi slovensčina deželni jezik in ki izdaje tudi ukaze v tem smislu. Nisem poklican, da bi branil ministerstvo, pač pa spominjam, da me je časopis "L'Allabarda" svojedobno, ko sem bil še občinski svetovalec, vedno napadal ter me slednjič proglasil mrtvim. In glej: umrl je on sam kmalu potem, žalostna usoda njegovega urednika pa je vsem znana. Oni se motijo, pa ne jaz. Mnogo sem izkušal na svetu in doživel marsikaj in navadno se je zgodilo tako, kakor sem pravil že popred. In na podlagi teh svojih izkušenj, jim kličem danes: samam se vsi njih napori!

Dobro so se sicer utrdili, to je res, in se še utrjujejo, ali kakor je padla njihova trdnjava v Dalmaciji, kakor je padla nemška trdnjava v Ljubljani, v Pragi itd., tako se zgodi danes ali jutri v Trstu. Kajti že po naravi so mesta v narodnem pogledu zavisna od dežel, ki jih obkrožujejo. A pokrajine okrog Trsta so slovenske. Gospóda vedo to, zbok česar si prisadevajo, da bi poitalijančili okrožje Trsta. Toda jaz mislim, da so prišli prepozno za par stoletij, kajti, kar je bilo mogoče v dobi preganjanj in sužnosti, to danes ni več mogoče.

In če je tudi res, da som bil mrtve, odkar nisem več občinski svetovalec (vendar sem se prav dobro počutil v tej dobi), potem jim moram odgovoriti, da so me oni sami zopet poklicali od mrtvih, da jim morem danes zaklicati: Zora puca, bit ée dana! Svoje pravde pa naj obračajo tja, kamor treba, a mene naj puste pri miru!

V Trstu, dne 24. marca 1894.

V. Mat. Živic.

Laški junaki? V Milanu umrl je te dni 84letni starček Anton Rusconi, menda tržaški rojak. "L'Indipendente" omenja pokojnika pristavljajoč, da je bil možak vse svoje življenje "liberal" in "anticlerical" ter da je zadnji hip imel toliko moči (!), da je od sebe odpravil duhovnika z večno popotnico! No, to je pač junakó čin v očeh tržaških italijančimov, katerega proslavljajo v svojem glasilu ter stavlajo drugim v vzgled. Čudno je pa pri teh možiceljnih, ki odpravljajo katoliškega duhovna od mrtvaške postelje, da kriče vendar v jednomer zahtevajo italijanskih duhovnikov v Trstu in po Istri. Is tega je najjasneje razvidno, koliko jim je mari za vero in kakšne namene gojí pod krinko vere.

"Žalostni vsiklici" imenuje "L'Indipendente" nek dopis istrskega potrijota, koji

poroča o poreški kletulji „Istria“ glavne potrese novega programa deželnozbornske vede v Istri. Bistvenost tega novega programa je nekda, da se bodo odhod v sprejemale v zapisnik in obravnavale vse interpelacije in govori, stavljeni v hrvatskem in slovenskem jeziku. Večina si nekda meni s tem pridobiti manjšino za sodelovanje pri raznih gospodarskih zadevah. Koliko je resnice na tem programu, ne vemo, vendar pa vemo, da se tudi Slovanom v Istri v kratkem nekoliko zjasne vremena, ker dosedanji gorostane krivice ne morejo nadalje obstajati. „Independentejev“ „žalostni vaklic“ nas utrja v tej nadi. Ta list se nas boji — in tudi to je dobro.

Družba sv. Mohora. Čuje se, da se je letos število udov družbe sv. Mohora prav zdatno pomnožilo. Ta vest vradosti gotovo vsakega zavednega Slovence.

Vožnja v Miramar. Jutri in v ponedeljek bodeta prva letošnja izleta po morju v Miramar in Grinjan. Parnik „Lemo“ odpluje od obrežja Sanità ob 3¼ uri pop., vrne se iz Miramara v Trst ob 6½ pop.

Parobrodjenje Trst-Pulj. Od 1. aprila naprej do konca septembra t. l. bodo odhajali poštne parniki parobrodne družbe „Istra-Trst“ ob 6½ uri jutraj.

Novi telefonski zvezi. Čujemo, da se v kratkem telefonsko zveže policijski komisarjat za sv. Ivanski okraj (v ulici Scussa) s policijskim ravateljstvom. Te jako umestne naredbe veselili se bodo gotovo v prvi vrsti razni stražarji, katerim bo s tem prihranjeno mnogo tekanja.

Vabilo na veselico s plesom, katero priredi narodna Čitavnica v Dekanih na belo nedeljo dne 1. aprila t. l. Začetek točno ob 4¼ uri popoldne. Vapored: 1. D. Jenko: Naprej, gudba. 2. Pozdrav. 3. Cesaraka himna, godba. 4. Brajša: Kastavgradu, moški zbor, (novo). 5. Brajša: „Istarska koračnica“, izvršuje godba. 6. Sol. — Govori gosp. I. B. 7. A. Leban: Mornar, moški zbor s baritonsamospevom. 8. Serenata iz opere Marcello Tommasi, izvršuje godba. 9. Jul. pl. Kl.: Kateri bo? 10. Brajša: „Kastavgradu“ koračnica, izvršuje godba. 11. Zajc: Zrinski-Frankopan, moški zbor. 12. Velarić: Slovan na dan, izvršuje godba. 13. Srečkanje na na 5 dobitkov. 14. Ples. Vstopnina k besedi za osebo 30 kr., pevaka društva, ako se udeležijo veselice in corpore, plačajo na polovico. Vstopnina k plesu za moške 40 kr. ženske 30 kr. Srečke po 10 kr., sedeži po 10 kr. Pri besedi in plesu svira dekanska godbeno društvo „Istra“.

Policijsko. Pri letovišču Revoltella (nad Lonjero blizu „Lovca“) vkradli so neznani tatovi po noči od 20. na 21. t. m. bakreno strelovodno žico, dolgo 20 metrov in vredno 30 gld. To je pa res že skrajna drzovitost! Nerazumljivo je pri tem to, da nihče v letovišču stanujočih ljudi ni čul tatov, kateri so vendar morali pristaviti lestvico in splezati na streho, da odorože žico. Morebiti namerjajo iz tega bakra kovati „v naglici stare „krajcarje“, predno pridejo iz prometa? — Pred trgovino jestvin Marije Vittorelli na vogalu ulice Giulia in Pilone stal je večeraj na ulici mirno in izvestno ničesar hudega mieleč — sodček petroleja, vreden 28 gold. Kar pride neznani hudobnež, pograbi nedolžni sodček in — hajd z njim v neznano kraje. Ozirom na Velikonočne praznike prepričani smo, da se dogodi s ubogim petrolejem pravi čudež. Četudi je dandanes jako razširjeno brezverstvo, vendar trdimo smelo, da spremeni drzni tat petrolej v denar, in novce v — vino. Mar to ni čudež? — Večeraj so zaprli na bregu „Salita di Greta“ zaradi „prošajčenja“ 90-letnega Matije Suša iz Trata. Starček stanuje v ulici Molino a vento, toda hišne številke ni znal povedati. Pri komisarjatu v ulici Scussa bila je o izpraševanju Suša ta-le zanimiva razprava: Komisar: „Vaše ime in rojstveni kraj ste povedali, tudi ulico, kjer stanujete. Sedaj mi pa povejte še, kako sta se imenovala Vaš oče in mati!“ — Suša: „Bog Vam daj dobro gospod! Kakó me morete vprašati kaj takega?! Pomislite vendar, da sem star 90 let; kakó morete zahtevati, da bi se spominjal jaz na take podrobnosti?“ — Komisar: „Ali ste oženjen?“ — Suša: „Hvala Bogu — ne!“ — V ulici Belvedere prišli so 65-letnega Josipa Petra Katoneta iz Varaždina zaradi prošajčenja. Čep prav rojen Varaždinec, neznani stari berač niti besedice

hrvatski. Morebiti zatajuje svoj materini jezik, ker si misli, da je bolj „fino“, ako reče, da ne zna hrvatski.

Sodnijsko. 29letni Ljudevit Gallo iz Koprca, bivši uradni sluga pri tamošnjem okrajnem glavarstvu, dobil je večeraj 7 mesecev ječe zaradi izneverjenja. Prisvojil si je bil namreč iz raznih denarnih pisem gld. 70.01, katere bi bil moral odposlati drugim oblastim in zakril svoje izneverjenje s tem, da je ponaredil v poštini knjižico poštne pečat in uradnikov podpis.

Nemški „Schulverein“ ima letos svoj občni zbor v Olomucu. Lansko leto je bilo za „Schulverein“ ponekod ugodnejše, ker se je baje nabralo blizu 50.000 gld. več. Valic koalicijskemu ministerstvu — pravi dotično poročilo — ne sme pešati delovanje „Schulverein“-ovo. Za ohranjenje nemške države ne more ni nemško ministerstvo, ni koalicijska vlada storiti prida, v to morajo delavni biti Nemci v Avstriji sami. — Zopet nov dokaz, da je nemško šolsko društvo eminentno politično društvo v ponemčenju nemške dece.

Na smrtni postelji izpovedala je nedavno neka žena v Paradorfu na Bavarskem, da je pred 20 leti umorila nekega trgovca ter da je zastrupila svojega prvega moža s tabakom. Svojega drugega moža pa je zvalila v neki vodnjak, katerega je potem pokrila s kamenjem, valed česar so jo obsodili radi poskušenege umora na 8 let ječe.

Princesinja nuna. Kakor poroča Bruseljski „Patriote“, stopi princesinja Klementina, hči kralja Belgijskega, v kratkem v samostan. To je hotela storiti že pred leti, ko jej je umrl nje soročnik princ Balduin, toda tedaj jej ni tega dopustil nje oče. Sedaj pa je princesinja polnoletna, torej ne potrebuje več očetovega dovoljenja.

Grozna smrt. Iz Lipsije na Nemškem poročajo, da se je dne 22. t. m. vrgla žena nekega slikarja z dvema otrokoma raz tretje nadstropje na ulico, kjer so vsi trije mrtvi obležali. Jeden otrok je bil 4 in drugi 6 let star. Povod je bil neki prepir s so-progom.

„Slovanski Svet“ ima v 6. številki naslednjo vsebino: Cilji opozicije in — čas! — Volilna reforma in pa narodnostno vprašanje. — Posmi: Rakom. — Ggijci. Justini N... — Pakao i nebo. — Stritarjeva: Tici. (S cirilico in latinico in ruskim prevodom). — Ruske pesem. — Slovencima. — Biserje i alemovi. — Žensko vprašanje. (Dalje.) — Santuzza (Novelica). — Ruske drobtinice. — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost.

Najnovejše vesti.

Budimpešta 24. Gosposka (magnatska) zbornica vprejela je na znanje večerajnji sklep poslanske zbornice glede Košutovih pogrebnih slavnostij. Predsednik priznal je zaslugi Košutove ter izjavil, da ni to nikakor proti svetobi, dolžni Nj. Veličanstvu, ako se spominja Košutovih zaslug, pozabljaajoč njegove poznejše pregreške.

Narodno-gospodarske zadeve.

Korist in poraba travniških bran za mah.

Govorilo in pisalo se je že mnogo o travniških branah — a naši kmetovalci se še ne poslužujejo zadostno tega prekoristnega poljedeljskega orodja. Bodi mi dovoljeno, da nekoliko povem o koristi in porabi travniških bran iz svoje poskušnje. — Ker imam precej travnikov, omislil sem si tudi brano, in sicer dvovrpešno. Stala me je sicer 40 gld. — a ti stroški so se mi v teku enega leta več kot povrnil.

Kakor je vsaki poljedeljski rastlini kultura potrebna, istotako tudi travi na naših travnikih, kateri so itak bili v načo škodo predolgo zanemarjeni.

Poglejmo si neopletito gredo, kako na njej v rasti zaostaja kuhinjska zelenjava; kako se pa potem bujno razvije, ako gredo oplejemo in pregoste sadike izruvamo. — Prav tako je pri koruzi, krompirju i. t. d., pa tudi pri travi na naših travnikih.

Treba ji je spomladati zemljo zrahljati in jo osnažiti plevla, t. j. mahú. — Travo treba je tako rekoč okopavati, tako da more zrak pristopiti do korenin, kar je za dobro rast vseh rastlin neobhodno potrebno.

Vse to pa se na najboljši način da izvršiti s dobro travniško brano. Pravim, da s dobro, — kajti ni vse jedno, če vlačim s navadno trdno brano, katera „mi travnik deloma preveč raztrga, delom pa ne doseže tal, ker se površju zemlje ne prileže, treba je nalašče za to napravljene brane, katera sestoji iz mnogo posameznih, kakor veriga sklopljenih delov, tako, da se more prilegati tudi neravnemu travniku popolnoma. —

Da dobro povlečeni travnik dajo po tretjino, dá polovico več in boljše krme, kakor nepovlečeni, to je dokazano in to more potrditi vsak gospodar, kateri je to poskušil.

Poleg tega glavne dobičke, kateri nam prinese brananje travnikov, imamo pa še tudi postranske korist, in to je — dobljeni mah. —

Na prostranem travniku iztrebil sem minolo splomlad šest velikih voz mahu in če voz računim po 5 gld., — tako je stela le s tega travnika blizu toliko vredna, kolikor me je stala brana.

Da bo uspeh vlačjenja popoln, treba je tudi vedeti, kako se tiste najboljše izvršuje. Videl sem, da vlačijo nekateri v krogu in sicer v podobi polkove črte; drugi vlačijo po eni strani tja, po drugi nazaj, in še drugače. A po svoji skušnji lahko trdim, da je najbolje, ako se vlači po eni strani tja in po drugi nazaj. Prvo pot se mah zrahlja — drugo pot se pa izruje. Mah se potem s navadnimi grabljami po-grabi in na kupe spravi. —

Konečno bodi mi še dovoljeno, da v nakup travniških bran najtopleje priporočam našo domačo trdko: Josip Lorber in dr. v Žalcu na Štajerskem. Ta trdko izdeluje brane kot posebnost in je njena delavnica v to svrhu prav umno uravnana.

Ker ima razen tega tudi svojo livarno s parno močjo, more brane tudi ceneje prodajati nego vsaka druga tovarna.

Kar se tiče vprašanja: ali eno ali dvo-vprežno brano? — tako bi vsakemu večjemu posestniku in celim občinam le drugo priporočal, kajti pomislil: prva tehta blizu 60 klg. in velja 20 gld., druga tehta pa blizu 83 klg. in velja le 6 gl. več. t. j. 32 gld.

Žalec meseca sučca 1894.

F. R.

Trgovinski brzojav.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 718—719, za jesen 741—742. Koruza za maj-juni 494 do 495 — — — Oves za spomlad 715 do 718.

Pšenica nova od 77 klg. f. 725—730, od 78 klg. f. 735—740, od 79 klg. f. 745—750, od 80 klg. f. 750—760, od 81 klg. f. 760—765, Rž 555—575; oves novi 695—740.

Jefmen 685—925; prosa 4—440.

Jako slabo ponudbe pšenice, povpraševanja pomanjkuje. Prodalo se je 8000 met. stot. po stalnih cenah. Trg miren. Vreme lepo.

Praga. Nerahlinirani sladkor: brez posla. Za marc 1680, april 1675. Za maj 1680. Nova roba septembar 1580.

Budimpešta. Spirit, 1650—17—.

Kava. Kava Santos good average za marc 10375, za juli 100—, bolje.

Hamburg. Santos good average za marc f. 8250, maj 82—, septembar 7825, mirno.

New York 16. marca. Zimska rudoča pšenica 62 (zadnjič 62½), koruza 44 (zadnjič 44½). Trg mlačen.

Odesa 16. marca, Rž in pšenica, mlačna koruza in oves bolje.

Dunajski borski 24. marca 1894.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	9810	—
„ „ „ v zlatu	98—	—
Avstrijska renta v zlatu	11990	—
„ „ „ v kronah	9795	—
Kreditno akcije	36890	—
London 10 Let	12460	—
Napoleoni	998½	—
100 mark	6095	—
100 italj. lir	4335	—

Trane cene.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

	Cena od for.	do for.
Kava Mocca	100 K. 175—	177—
Ceylon Plant. fina	182—	184—
„ „ „ Perl	190—	192—
Java Malang	165—	166—
Portorico	180—	182—
Guatemala	165—	167—
San Domingo	156—	158—
Malabar Plant.	178—	180—
„ „ „ native	168—	171—
Laguayra Plant.	174—	178—
„ „ „ native	—	—
Santos najfinji	159—	160—
„ „ „ srednji fini	153—	155—
„ „ „ srednji	149—	151—
„ „ „ ordinar	136—	138—
Rio oprani	166—	170—
„ „ „ najfinji	158—	159—
„ „ „ srednji	150—	152—
Skladšče: Mt. et. 85440.		
Sladkor Centrifugal i. vrste	100 K. 3450	3475
Concassé	36—	—
v glavah	37—	—
razkosani	3025	3650
Skladšče: Mt. et. 11100.		
Rž italijanski fini	100 K. 1850	19—
„ „ „ srednji	1725	1775

Japan fini	1725	—
„ „ „ srednji	1550	—
Rangon extra	—	—
„ „ „ I	1375	—
„ „ „ II	1150	—
Petrolej ruski v sodih	1825	—
„ „ „ v zabojih od 29 kil.	585	—
„ „ „ srednji	100 K. 68—	61—
bombaino, amerik.	49—	51—
dalmatinsko	35—	36—
Limon Mesinski	zaboj 150	950
Pomaranče	2—	6—
Mandeljni Dalmatinski	100 K. 61—	63—
„ „ „ Bari	67—	69—
Pinjoli	80—	82—
Notiči Dalmatinski	—	—
„ „ „ Pulješki	7—	750
Smokve Pulješke	1195	1175
„ „ „ Grike v venci	1275	13—
Sultanina	28—	32—
Vamperli	21—	23—
Olive	25—	26—
Polenovke srednje velikosti	36—	—
„ „ „ velike	33—	—
„ „ „ male	37—	—
Slaniki v velikih sodih	—	—
„ „ „ v ¼	350	—

Fišol: Koks	100 K. 975	—
Mandeloni	875	—
svetlorudeči	925	—
temnorudeči	—	—
kanarček	—	—
bohinski	975	—
beli veliki	9—	—
„ „ „ mali	675	—
zeleni, dolgi	675	—
„ „ „ okrogli	625	—
mešani, hrvatski	550	575
„ „ „ štajerski	650	675
Maslo fino štajersko	92—	96—
Jefmen št. 10	925	—
„ „ „ 9	975	—
„ „ „ 8	1125	—
Belje kranjsko	550	—
„ „ „ Bepa	450	—
Krompir, štajerski	260	280
Proso, kranjsko	9—	—
„ „ „ 8	1850	—
„ „ „ 8	52—	58—
„ „ „ 8	5750	5850

Kava. Naš trg je nekoliko bolje razpoložen za srednje in srednje-vrsti raznih braziljskih vrsti, fine vrsti ostanejo itak drage valed pomanjkanja. Vzrok temu pomanjkanju je neresča, ki se je pripetila nemškemu parniku „Hellas“, namenjenemu za Trst, v južnobraziljski luki Victoria. Dospelvi iz Rio in Santos s 20 do 22000 vreč zadel je namreč pri uhođu ob zapuščenosti sidra in je napravil toliko vode, da ga je moral poveljnik zavleči na suho. Večina blaga se je jako pokvarila in je bilo morali tam prodati, valed česar odpade našem trgu toliko blaga; in ker pričakujemo prihodnji Parnik „Lajos“ še-le v teku 40—45 dni (predvčeršnjim še-le je zapustil Rio na poti v Victorio), se bodo gotovo občutili ta pomanjkanj na našem trgu — to pa le pri normalnem prometu, a vprašanje je še-le kako se razvije s ozirom na neleppe vrsti. V teku tedna prodalo se je 500 vreč Santos in 800 vreč Rio, pripelo pa je 10.335 vreč raznih vrsti.

Sladkor. Trg še vedno nevoljen, ker nimamo naroč; vsakdo kupi le toliko, kolikor ravno potrebuje. Glade kartela smo sopot dobro pogodili; novi kartel namreč še ni sklenjen in teko, da se sklene — mi mislimo, da ne. Nominalne cene za cele vagone so: Piš A. Z. R. gld. 34½, W. Z. F. gld. 34½, Ear. gld. 34½, Z. Kr. gld. 33½, M. R. T. gld. 33½, Z. F. U. (bosanski) gld. 32½, — Četvrti Z. R. R. gld. 35½, Wzf. gld. 36, Concassé Z. K. Z. gld. 35½—35½, v glavah (v vrečah) gld. 36½, v sodih gld. 37½.

Rž. Valed ugodnih cen se vadržuje vedno in vedno zanimanje za italijanske vrsti. Videli smo novi teli zaljubljeni japonski rž, ali pri najmanjših pričakovanjih ne bi bili mogli biti uspešnejše iznenadeni. Zrno je malo, rumeno, razdrobljeno in tedaj sploh tako grdo, da ne bo za kupčijo, ako ne bodo vrsti prihodnjega dovoza boljše. Če pa ostane blago teko, potem smemo prorokovati za gotovo, da za letos ne bodo govora o tej sicer teli priljubljeni vrsti. V teku 2—3 tednov pričakujemo novo angleško blago; in Indijo so poročali, da bodo letos lepo.

Olje. Za italijansko vedno malo zanimanja, cene so ostale neopremenjene. V teku 14 dni se je prodalo le 150 met. stotov.

Bombažovo jako mlačno. Zahteva s carino vred so sledede: Louisville gld. 36½, Planters gld. 33—, Thomas gld. 32—, Croce di Malta gld. 31—, Z. grškim, abanskim in dalmatinskim je prometa, ali zopet le valed znižanih cen. Prodalo se je 430 met. stotov čistega Durazzo in Valona po gld. 33—34, 300 met. stot. grškega po gld. 35—, 900 met. stot. dalmatinskega po gld. 34—35.

Južno sadje. Prodalo se je le 100 met. stot. mandeljnov Bari po gld. 60—, transito, dalje 1200 zabojev limonov po gld. 1—3½, kakor je vrst, in 15.000 zabojev pomaranč po gld. 2—6—, 8 po slednjimi je kupčija sedaj zopet bolj mlačna.

Domači pridelek. Žal, da zopet ne moremo ničesar poročati o tej za Notranjsko važni rubriki, kajti promet je zares neznamenit že mesec dni. Iz gorjuh cen je razvidno, kako je prodaja, žalibog le na drob.

Trgovina s lesom.

Cene Kranjskega in Štajerskega lesu v poslednjih 14 dneh, postavljenega na kolodvor Trstu. (To so cene, po katerih plačujejo tržaški trgovci z lesom).

Jelove deske 28 mm 8/14" f. 52—56 za 1200"	
„ „ 19x20 " 7/14" " 37—41 " "	
„ „ skureta 13x14 " 7/14" " 27—29 " "	
„ „ 14x15 " 7/14" " 30—32 " "	
„ „ remeljni (moral) 70x70mm " 26—27 " "	
„ „ 35x70 " 13—14 " "	
„ „ 80x80 " 32—34 " "	
„ „ 40x80 " 16—17 " "	
„ „ 90x90 " 40—42 " "	
„ „ 45x90 " 20—22 " "	
„ „ 100x100 " 62—64 " "	
„ „ 100x110 " 70—72 " "	
Bukove dille (testoni) 20mm 8/10" " 20—24 " "	
„ „ mlinci (tafolette) hrv. 8/10" " 9—9½ " "	
„ „ bistr. 8/10" " 7½—8 " "	
Po tramčih (filari) 3/3, 3/4, 4/4, se ni povpraševalo.	
Tramci 4/5, 5/6, 5/7, 6/8, 7/9 od 5—12 m. 30—33 kr. kub.	
8/10 in 9/11 " 6—12 m. 33—36 " "	
Bordonali 10/12 in naprej for. 13—15 kub. meter.	

Po rezanem lesu je še vedno malo povpraševanja, cene vedno nizke, kor so zaloge dobro preskrbljene. Tramov srednjih mer pa se je prilicno razprodalo in je valed tega povpraševanje postalo malo živahnije. V trgovini z gorenjskim lesom [ni bilo v zadnjih 14 dneh nikake premembe v cenah.

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Teden pred Velikonočjo odlikuje se vsako leto po prodaji fine moka na drobno. Res je bilo tudi v tem tednu mnogo take kupčije, toliko za mest, kolikor za deželo. Srednja taka kupčija ni merodajna tega prodala se je na deželo le nekoliko vagonov št. 0, 2 in 3 iz mlina „Mühler“ in iz Poštanskega mlina po for. 13.65, for. 12.75 in 11.65. Našejam pa se, da se po praznikih zboljša tržišče in da moremo javiti razne kupčije. Kakor je razvidno iz doli navedenih cen, je moka tako po ceni, da mora vabiti kupcev. Aprila meseca leta 1893. stala je štov. 0 mlina „Economo“ for. 16, danes stane for. 15; št. 1 stala je for. 15.50, danes 14.50; št. 2 lani 15, letos 14; št. 3 lani 14.25, letos 13.25; št. 4 lani 13.25, letos 12.75; št. 5 lani 12.50, letos 11.75 in št. 6 lani 11.75, letos 11 for.

Otrobi. Ker je prišlo mnogo tega pridelka iz Levante, oslabil je trg nekoliko. „Economo“ pa zahteva kljub temu za svoj izdelek for. 4.60 z vredno vred. Na Ogrskem se otrobi vedno še dobro drže in nadejati se je poboljšanja že zaradi tega, ker namerjajo mlino omejiti mlejo valed slabe prodaje s moko. „Stuckijev“ izdelek prodajal se je za avgust po for. 4.75 loco obrežje Trst.

Drobni otrobi. Nespremenjene cene. Na Ogrskem se drži jako dobro, ker se jih je prodalo mnogo v Nemčiji; zahteva se for. 4.40, odnosno povprečno for. 5.92 za dostavljenjo loco železnica Trst. Velika razlika cen našega in levantskega izdelka v primeru s ogrskim, morala bi prepričati kupce, da si preskrbijo drobnih otrob na debelo, ker bi jih pozneje lahko izvažali v tuzemstvo s lepim dobičkom.

Slanina in mast. V tem tednu oživela je nekoliko kupčija, posebno kar se do- staja masti. Ta se je plačevala po for. 57 do 57.50 v velikih sodih, v malih sodih pa po for. 58 do 58.50 kvintal. Slanina v zabojih po povprečno 300 kg. po for. 52 do 52.50, v zabojih po povprečno 100 kg. po 53 do 54. Za april-juni so cene dražje in sicer se zahteva 2% voč, kakor za gotovo blago.

Goved. Od 15. do 21. t. m. prodalo se je v Trstu klavno živino 271 volov in 143 krav in sicer 77 volov iz Kranjske, 178 iz Hrvaške, 11 iz Dalmacije in 5 domačih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po for. 45 do 46, iz Hrvaške po for. 43—44, iz Dal- macije tudi po for. 43—44 in domači po for. 45—46; domače krave in krave iz Italije po for. 44 do 44.50 kvintal mrtve vage.

Seno in slama. V tem tednu plačevalo se je seno I. vrste po f. 4.45, II. vrste po f. 3.40, slama I. vrste po f. 3.30 in II. vrste po f. 2.70 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v partijah po 20—30 kgr. po 92—96 nvč., v part. od 30—50 kgr. po 90—92 nvč. Furlansko v part. od 20—30 kgr. po f. 1.08—1.10 in v part. od 30—50 kgr. po f. 1.04—1.08 kgr. Tolminko sur. maslo I. vrste po f. 1.08—1.12 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2.25—2.60 sto komadov.

Kokoši po f. 1.10—1.35 komad, pi- šteta po 95 nvč. do f. 1.60 par.

Krompir navadni, na debelo po f. 3 do 3.60 kvintal. („R. M.“)

SVOJI K SVOJIM!

V novi prodajalnici jestvin in kolo- nalnega blaga **Aloja Vesel** v Trstu, ulica Barriera vecchia št. 2. je napredaj najfinije blago po ugodni ceni. Sladkor, kava, riž in moka vedno sveža. Olje najfinij, domače in fino. Testenina v velikem izboru kolikor napolitanska toliko domača jako dobra. (26)

Gostilna „Al Telegrafo“, Piazza Dogana št. 2 toči istrsko vino po 28 nvč. belo po 32 nvč. V družine po 26 nvč. od jednega litra vijko. Izborna kuhinja. Sprejemajo se naročila na obed in večerje po zmernih cenah. Podpisani se nadeja torej, da ga bodo gostje ob- skavali v velikem številu. Uđani V. Covacich. 26—5

Gostilna Ivana Trevna v ulici Ma- donna št. 29. se priporoča slovenskemu občinstvu v obilen obisk. Točijo se zmirom izvrstna istrska in okoličan- ska vina po najnižji ceni. Točna postrežba z gor- kimi in miznimi jedmi. 2—52

Josip Pertot, urar v Trstu, Via Muda Vecchia št. 1. prodaja in popravlja ure po niski ceni. Priporoča se slav- nemu občinstvu. 5—52

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu ima zalogo vsakovrstnega jedilnega blaga, katero prodaja na drobno in debelo kolikor v mestu toliko na deželo proti povzetju. Priporočajo se sl. občinstvu zagotavlja pošteno in vestno postrežbo. 2—52

Gostilna „Pri lepem razgledu“ Gregorja Čehovina pri sv. Alojziju se priporoča najtopleje slovenskemu občinstvu. Toči se prav dobro črno vino po 32 in 28 nvč. in belo sladko po 40 nvč. liter. (20)

Spretnega in urnega

korespondenta

ki je slovenščine, nemščine in laščine popolnoma zmožen in ima lepo pisavo, vsprejme se z letno plačo 900 gld. Ustopiti je s 1. junijem t. l., oziroma tudi prej: oni s večletnimi spricvali imajo pred- nost. Ponudbe s prepisi spricval, naj se poš- ljejo — kam, pove iz prijaznosti upravnistvo „Edinosti“. (3)

Izginila je

razlika moj logatini in ubogimi, odkar se izdelujejo moje eksportne snovij, ko dobi lahko vsakdo

3 met. 10 cm. Brnske volnene snovij za celo možko obleko za gld. 4.25 in treba le po- skušati, da se uverite o izborni kakovosti teh snovij. Vsaka snov, ako ne ugaša, vsprejme se zopet in se povrne denar. Pri naročilih treba navesti le barvo, svitlo ali temno. (1)

Bernard Ticho, Brno.

Gostilna „All' antico moro“

v ulici Solitario št. 12.

toči izvrstna vipavska črna in bela vina iz prv- ških vinogradov in kraška iz Škrbine. Vipavska po 32—40 kr., kraški teran po 40 kr. liter.

Nadejam se, da me slavno občinstvo, ravnanje se po izroku „Svoji k svojim“ počasti v obitem številu. 4—26

Anton Vodepivec.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Minussija, priporočajoč se najtopleje in ob- ljubljajoč natančno postrežbo z umorjenimi ce- nam. Glanom „Delalskega podpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takine društvena zdravnika predpišeta. Za slučajne lekarske potrebe se priporoča 104—30

Ivan Mizzan.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2, (zraven Tiskarno Doleno) toči teran I. vrsti iz prvih kletij iz Kazolij in Avberja po 48 nvč. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo uporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jako umestnih cenah. — Priporoča se sl. občinstvu. (101)

Ant. Brovedant.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

TRST

Corso, Piazza delle Legna 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kožlje z Angleškega, iz Francije. Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in podo.

Mineralne vode

iz najbolj znanih vrelcev

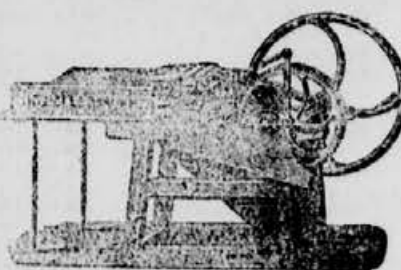
kakor tudi romanjako žveplo za žve- pljanje trt. 104—38

SVOJO VELIKO ZALOGO olja iz oliv

priporoča 3—52

Enrico gm. Carlo Gortan

via Caserma 4, Trst (naspr. pivarni Pilsen)

IG. HELLER, DUNAJ,

20—20 Bogato ilustrovani 192 strani obsežajoči katalogi v italijansko-nemškem in hrvaško-nemškem jeziku na zahtevanje takoj in zastonj. Iščejo se prekupci. Pred nakupovanjem ponarejenj se svari.

Škropilnice in žvepljalke

inženirja Zivica.

Vsake vrste stroji za kmetijstvo in obrt- ništvo, motori (gonitni stroji) na par in s petrolijem, pumpe (sesalke) za rabo pri hiši in za vsako drugo potrebo, cevij iz železa, bakra, platna, kavčuka (gume), in pipe, vse kar se potrebuje pri strojih, med tem tudi olje za mazilo se dobiva zmiraj v zalogi trdke

Schivitz & Comp.

(Živic in družb.)

v Trstu, ulica Zonta 5.

Jak. Klemenč

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča častitim svojim odjemnikom in slavnemu občinstvu

svojo veliko skladišče blaga za prihodnje spomlad in poletje, to je blago za moške in gospe, perkalj, svilnate rute raznih vrst s franzami ali brez njih, srace za turiste, „Jäger“-perilo, bombažne in volnene jopice, moške in ženske bele in barvane srace, moške ovratnike, bogato zalogo zavratnic na izbero, dežnike in solčnike, perilo, platno, musolin, koto- tonino, bombažno, barvane tkanine, ki se morejo prati, bombažno sukno za moške, rokavice iz šved- skega sukana in svilu za moške in gospe, rokavice iz sukana po švedski šegi, tvarine za obrobjenje v bogati izbiri, posebnosti za ženska šolska ročna dela. Vaprejemajo se naročila v vseh teh predmetih ter se zagotavlja točna in vestna postrežba.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrovana zadruga z omejenim poročtvom)

Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.

Dajo posojila na menjico, na intabulacijo in zastavo vrednostih papirj v protu 8% obrestim. Od hranil- nih ulog plačuje po 4% obresti.

Uradni dnevi so:

Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne, in vsaki po- nedeljek, sredo in četrtek od 3. do 5. ure popolu- dne. Izplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popolu- dne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zadrugni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gld. ter znaša vsaki delež 10 gld. 1—26

Zdravnik 13—48
Dr. M. Lukšič - Nižetič
ordinira od 3-4 popol.
via Madonna del Mare 2, II.
(V slučaju potrebe tudi po noči).

POZOR!

Podpisani priporoča svojo v via Nuova št. 27 ležečo

trgovino

z manifakturnim blagom

(prej Ivan Milič)

ter da v istoj prodajam raznovrstno volneno blago, kakor tudi židane in volnene robce 52—39

M. Milič.

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let preskušeno, boleti utešujoče domače sredstvo. Krop- enječe drgn nje pred in po daljših vožnjah. Cena 1/2, steklenice 1 gl. a. v. 1/2, steklenice 60 kr. a. v.

Glavna zaloga:

Okr. lekarna v Korneuburgu pri Dunaju, G. I. Dobiva se v vseh lekarnah. Paziti je na varstveno znamko, zahteva naj se izročeno

Kwizdina protinova tekočina.

Vsi stroji za kmetijstvo.

Posebnosti,

katera je dobiti le pri trdki Ig. Heller.

Stiskalnica za seno, slamo in stiskalnica za naklada- nje različnih zistemov, hidravliške stiskalnice. Dife- rencijalne vinske stiskalnice, aparati za mlenje oliv, krisantema itd. nove škropilnice proti peronospori iz vrste Vermorel. Samotvorne peronospora-škropilnice v bakru in s sesalko na zračno tlačilko. Aparati za ogrevanje vina, štedilni aparati za kuhanje, aparati za ob- ranje grozdja, aparati za sušenje sadja in solčiva, za rob- kanje turšiče, mlinci za čiščenje žita, mlinci za žito. Vlite železo surovo ali pripravljeno za vsakovrstne stroje po naj- nižjih cenah, pri najugodnejših pogojih, oddaja proti ga- rančiji in na poskušnjo

Zaloga piva

pivovarne bratov

Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

pri

156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8,

zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolici staroznano steinfeldsko eksportno (Export), ožujsko (Märzen) in uležano (Lager) pivo, tako v sodih ka- kor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER)

se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi

(v zalogi odlikovane lekarni Praxmarer v Trstu, P. Grande) obče poznano bolečine ublažujoče drgjanje, dobiva se po večini lekarn v steklenicah po gld. 1.20, 70 in 40 kr. Pri kupovanju treba biti previdnim in je vsprejeti le take steklenice kot pristne, ki so prevedene s „sidrom“ kot varstveno znamko.

Osrednja razpošiljalnica:

Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen.

Prag.

1—44

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpna direktno v

New Jork & Philadelphijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon- cesijonovani zastop 50—1

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17

ali pri

Josip-u Strasser-u

Stadt-Bureau & commercielier Correspondent der k. k. Oesterr. Staatsbahnen in Innsbruck.

„Kupuj pri kovču in ne pri kovačetu!“

pravi stari pregovor.

To velja po vsaj pravici za moj zavod, kajti le tako velika kupčija, kakršna je moja, ima z bok gotovega plačevanja velikanskih mno- žin blaga, in drugih prednosti, cene stroške, kar je slednjiš v korist kupovalca samomu.

Krasni vzorci zasebnim odjemalcem gratis in franko. — Bogate zbirke vzorcev, kakor se nikoli, za krojače nefrankovane.

Snovij za obleke.

Peruvien in dosking za velečastito du- hovščino, predpisane snovij za uniforme c. k. uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livrje, sukno za biljard in igralne mize, preproge za vozove, loden, tudi ne premoč- liv za lovne sukne, snovij, ki se dajo prati, potni ogrtači od gld. 4 do 14 itd.

Ceno, primerno, pošteno, trajno, čisto volneno sukneno blago in ne dober kup cu- nje, katere veljajo komaj odškodnino za kro- jača, priporoča

Iv. Stikarofsky,

BRNO (avst. Manchester).

Največa zaloga tovarniškega sukna v vrednosti 1/2 milijona goldinarjev. — Pošilja se le po pošttem povzetju! Korrespondencija v nemškem, češkem, ogrskem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleš- kem jeziku. (24)

NOVA PATENT

samotvorna

škropilnica za trte in rastline

„Syphonia“

presega vse dosedaj po- znane škropilnice, ker deluje samotvorno.

Več tisoč teh škro- pilnic je v prometu in isto toliko pohvalnih pisem pričajo da iste nadkriljujejo vse druge sisteme.

Ph. Mayfarth & C.

tovarne gospod. strojev.

Posebna tovarna za vinske stiskalnice in stroje za izkoriščenje sadja.

Dunaj, II./1, Taborstrasse 76.

Katalogi zastonj — Vsprejemajo se zastopniki. 1—10